

SUPERVISORENCURSUS VGCT

Docent
Clarisse van Gorkom

Inleiding

Het doel van de supervisorencursus is het ontwikkelen van kennis en vaardigheden op het gebied van supervisie. Supervisie is in de opleiding tot cognitief gedragstherapeut een verplicht onderdeel. Het volgen van deze cursus is een voorwaarde voor de registratie als supervisor.

Deze gepresenteerde supervisorencursus draagt bij aan de professionalisering van de supervisor en daarmee aan de kwaliteit en inhoud van de opleiding tot cognitief gedragstherapeut. De supervisorencursus VGct is opgezet conform de eisen van het Opleidingsreglement van de VGct en neemt de definitie van supervisie van Bernard & Goodyear (2014) als uitgangspunt.

De volgende doelen staan centraal:

- A. verbeteren van het professionele functioneren van de supervisant
- B. toezicht houden op de kwaliteit van de cognitieve gedragstherapie geboden aan de cliënten die de supervisant ziet
- C. fungeren als poortwachter voor de professie waartoe de supervisant toegang zoekt.

In de cursus komen de competenties zoals omschreven in het competentieprofiel Supervisor VGct ruimschoots aan de orde. Voor de ordening van de competenties wordt het CanMEDS model als uitgangspunt gebruikt.

De volgende zeven competentiegebieden worden onderscheiden:

1. Cognitief gedragstherapeutisch superviseren: is het kerngebied van het vak, waarmee de overige competentiegebieden nauw samenhangen.
2. Communicatie: omvat alle communicatie en samenwerking met de supervisant.
3. Samenwerking: verwijst naar het samenwerken met de zorgverleners die met de supervisor en de cognitief gedragstherapeut i.o. betrokken zijn bij diens opleiding.
4. Kennis en wetenschap: richt zich op het proces van het verwerven en uitdragen van kennis.
5. Maatschappelijk handelen: betreft de maatschappelijke context van het handelen van de Supervisor VGct®.
6. Organisatie: betreft zowel de organisatie van de supervisie als zodanig als de supervisie in de context van een organisatie.
7. Professionaliteit: heeft betrekking op onder meer persoonlijke, ethische en juridische kwaliteitseisen, die gesteld worden aan de beroepsuitoefening van de Supervisor VGct®.

Werkwijze

Eigen ervaring en handelen worden afgewisseld met observatie, reflectie en integratie van theorieën. Terugkerende onderdelen in de cursus zijn het plannen van nieuwe ervaringen en acties en het toepassen van het geleerde in de praktijk. De supervisoren cursus wordt gegeven door twee docenten die beiden de gehele cursus aanwezig zijn. Beide docenten zijn supervisor.

De leercyclus bestaat uit:

- reflecteren op eigen ervaringen met het ontvangen van supervisie in het verleden
- verbinden van ervaringen met modellen van supervisie uit literatuur
- plannen van het geven van supervisie
- opnemen en observeren van oefensessies met supervisie
- reflecteren en het geven en ontvangen van feedback
- discussiëren met collega's over dilemma's en problemen bij supervisie en het elkaar superviseren over het geven van supervisie

Doelgroep

De doelgroep bestaat uit BIG-geregistreeerde cognitief gedragstherapeuten die supervisor willen worden en supervisoren die hun kennis en vaardigheden willen verdiepen. De cognitief

gedragstherapeut kan met de supervisorencursus starten als hij minimaal twee jaar is geregistreerd als cognitief gedragstherapeut.

Toelatingscriteria

- BIG registratie
- Minimaal 2 jaar geregistreerd als Cognitief gedragstherapeut
- of: minimaal 3 jaar ingeschreven staan in het BIG register als psychotherapeut/Gz- psycholoog/klinisch psycholoog/psychiater
- Minimaal 8 uur per week werkzaam als psychotherapeut/ psychiater/ klinisch psycholoog (psychotherapeutische behandeling van cliënten/cliëntsystemen)

Onderwerpen

Onderwerpen die in de opleiding aan bod komen:

- supervisie modellen
- modellen van de professionele ontwikkeling van therapeuten
- onderwijskundige aspecten van opleiden van volwassenen in beroepsonderwijs
- positie van supervisie in opleidingstrajecten
- randvoorwaarden voor supervisie
- contractfase waaronder leerdoelen bepalen
- methodieken in supervisie
- hanteren werkrelatie
- toetsen en beoordelen in supervisie
- juridische aspecten, beroeps ethische kwesties
- culturele diversiteit
- evaluatie en afronding van supervisie
- supervisie en N=1 begeleiding
- supervisie en de VGCT, verslaglegging
- supervisie en wetenschap: gebruiken van werkzaam gebleken procedures, opbouw en ontwikkeling

Onderdelen die in het cursustraject steeds terugkeren zijn:

1. Bespreking van de literatuur aan de hand van presentaties.
2. Interactieve bespreking van de leerstof & discussie.
3. Demonstraties, praktische oefeningen en rollenspellen.
4. Praktijkopdrachten, toetsing en eigen casuïstiek (volwassenen, jongeren en kinderen).

Leerdoelen & Competenties

Na afloop van de cursus heeft de cursist de volgende competenties:

Competentiegebied 1: Superviseren

- 1) De cursist draagt het belang van opleiden tot cognitief gedragstherapeut uit en begeleidt de supervisant in het leren uitvoeren van cognitieve gedragstherapie.
- 2) De cursist stelt met de supervisant leerdoelen vast.
- 3) De cursist organiseert de supervisie adequaat.
- 4) De cursist geeft op constructieve wijze feedback op het functioneren en het leerproces van de supervisant.
- 5) De cursist geeft een heldere evaluatie en beoordeling tegen de achtergrond van het competentieprofiel Cognitief Gedragstherapeut.

Competentiegebied 2: Communicatie

- 6) De cursist stemt goed af op de behoeften van de supervisant en maakt constructieve afspraken met de supervisant.
- 7) De cursist bouwt een constructieve werkrelatie op met de supervisant.
- 8) In geval van meningsverschil of conflict met de supervisant zoekt de cursist naar een passende

oplossing en stelt de supervisant op de hoogte van een eventuele klachtenprocedure en beroepsmogelijkheden.

Competentiegebied 3: Samenwerking

9) De cursist werkt effectief samen.

Competentiegebied 4: Kennis en wetenschap

10) De cursist is op de hoogte van de didactische principes van competentiegericht opleiden.

Competentiegebied 5: Maatschappelijk handelen

11) De cursist handelt op grond van wettelijke regelgeving en opleidingsbeleid. 12) De cursist functioneert als poortwachter van zijn professie.

Competentiegebied 6: Organisatie

13) De cursist kent de vanuit de VGCT geformuleerde taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de cursist en de supervisant.

14) De cursist organiseert het eigen werk zodanig dat er voldoende tijd en ruimte is voor superviseren en zorgt voor voldoende continuïteit van de supervisie.

Competentiegebied 7: Professionaliteit

15) De cursist vertoont adequaat persoonlijk en interpersoonlijk gedrag.

16) De cursist reflecteert systematisch op de eigen manier van opleiden.

Aan bod komen:

- > de verschillende supervisiemodellen
- > modellen van professionele ontwikkeling van therapeuten
- > de positie van de supervisie binnen verschillende opleidingstrajecten
- > structuur van de supervisie volgens leerdoelen
- > kennisname van procedures, ontwikkeling van theorie over supervisie

De cursist:

- > wordt op de hoogte gebracht van didactische principes (competentiegericht model)
- > krijgt inzicht en overzicht in eigen wijze van opleiden (oefenen, meta-communicatie en reflectie)
- > weet van zichzelf welke leerpunten van belang (kunnen) in eigen ontwikkeling tot supervisor met eigen visie en stijl
- > draagt het belang van opleiding tot cognitief gedragstherapeut uit en begeleidt de supervisant in het leren uitvoeren van het vak als psychotherapeut CGT
- > werkt effectief en met een 'open mind' samen

Afronding

Certificaat en scholingspunten

Je ontvangt een certificaat indien je de opleiding met goed gevolg hebt afgerond. Na afronding van de opleiding sturen wij, indien van toepassing, de presentielijst naar de beroepsverenigingen. Voor het toevoegen van punten aan je PE-online dossier hebben nog een aantal gegevens nodig. Indien je dit wilt, stuur dan een mail na afronding van de opleiding naar het secretariaat van KING nascholing met de volgende gegevens:

- Naam:
- Nummer(s) lidmaatschap(en) beroepsvereniging(en):
- BIG-nummer (indien van toepassing):

Absentiebeleid

- Bij verzuim van hoogstens 10% van de contacttijd moeten de huiswerkopdrachten van de verzuimde uren worden ingehaald om aan de aanwezigheidsplicht te voldoen.
- Bij verzuim tot 20% van de contacturen moeten de huiswerkopdrachten van de verzuimde uren worden ingehaald en moeten er in overleg met de docent extra opdrachten worden gedaan ter compensatie van de gemiste contacturen om aan de aanwezigheidsplicht te voldoen.
- Bij een aanwezigheid van 100% is aan de aanwezigheidsplicht voldaan.

Toetsingscriteria voor de deelnemer:

1. Voldoen aan de vooropleidingseisen
2. Voldaan aan aanwezigheidsplicht
3. Actieve en coöperatieve deelname aan de cursus
4. Bestudering van verplichte literatuur

Verplichte literatuur

Je dient te beschikken over onderstaande boeken:

Beunderman, R., Colijn, S., Geertjes, L. & Maas, F. van der (2016), *Theorie en praktijk van supervisie in de GGZ. De Tijdstroom*. ISBN 9789058983077. Totaal aantal pagina's: 254.

Bannink, F. (2012), *Positieve supervisie en intervisie*.

Hogrefe Uitgevers. ISBN 9789079729685. Totaal aantal pagina's: 255.

Bijlagen

Aanvullend aan de verplichte literatuurlijst worden verplichte en aanbevolen bijlagen digitaal ter beschikking gesteld. Het staat de docent vrij om deels van af te wijken van de opgegeven bijlagen. Deze zullen dan tijdig worden verstrekt.

Keijers, G.P.J., Vossen, C.J.C. & Keijers, L.H.A. (2012), *Helpen veranderen*. Boom uitgevers Amsterdam. ISBN 9789461050144. Totaal aantal pagina's: 36.

<http://s01.qind.nl/userfiles/271/File/Kolb%20leerstijlen%20en%20werkvormen%20.pdf>

De cursist wordt verondersteld:

> de literatuur bestudeerd te hebben

> over materiaal te beschikken om binnen de groep na te spelen/te vertonen (video)

Het beeldmateriaal van cursisten wordt in het dagprogramma ingedeeld en afhankelijk van het aantal cursisten wordt hier ruimte voor gemaakt tijdens dag 2, dag 3 en tevens op dag 4.

DAG 1 THEORIE EN PRAKTIJK VD SUPERVISIE

DAG 2 POSITIEVE SUPERVISIE

DAG 3 (Positieve) SUPERVISIE & MOTIVATIE

DAG 4 SUPERVISIE EN CGT (N=1/N=2 begeleiding/competentiegericht model/praktijkttoetsen)